

Winterkoolzaad na toediening van mest in augustus

Probleemstelling

Vanaf 2012 mag in de maand augustus alleen drijfmest op bouwland worden uitgereden als aansluitend een groenbemester wordt geteeld of in het aansluitende najaar bollen worden geplant. Winterkoolzaad mag dan niet worden gezaaid, terwijl Gronings akkerbouwers dat wel graag willen. Volgens de telers vertoont winter-koolzaad qua groei, teeltwijze en mineralenbehoefte grote overeenkomsten met groenbemers als gele mosterd en bladrammenas maar blijft het de winter overstaan. Groenbemers nemen circa 100 kg stikstof per ha op bij zaai rond half augustus. Bij zaai begin september, is de opname circa 70 kg per ha. Als groenbemers op kleigrond in het najaar worden ondergeploegd gaat een deel van de opgenomen stikstof weer verloren door uitspoeling en denitrificatie.

Teeltinfo

De teelthandleiding van winterkoolzaad (PPO, 2003) geeft de volgende informatie over de teeltwijze.

Als winterkoolzaad geteeld wordt na de toepassing van drijfmest, blijft de opgenomen stikstof in het gewas zitten omdat winterkoolzaad winterhard is. Winterkoolzaad is een gewas wat van half augustus tot begin september gezaaid moet worden voor een goede zaadopbrengst. Het minst vorstgevoelig zijn planten die bij het begin van de winter een stevig rozet hebben gevormd en waarbij de stengel nog geen lengtegroei vertoont. Bij voldoende beschikbaarheid van stikstof neemt een koolzaadgewas tot aan de winter circa 60 kg N/ha op. Vroeg gezaaide en fors ontwikkelde gewassen kunnen het dubbele opnemen. De stikstofbehoefte in de herfst is slechts 25-50 kg N/ha en kan in veel gevallen uit de bodemvoorraad gedekt worden. Uit proeven te concluderen dat een stikstofgift van 30-60 kg per ha bij de zaai nuttig kan zijn om het gewas krachtiger de winter in te laten gaan, vooral omdat meestal granen als voorvrucht aanwezig zijn.

Conclusies

Een gewas winterkoolzaad heeft in de herfst een stikstofbehoefte van 25-50 kg N per ha. Meestal kan deze behoefte uit de bodemvoorraad gedekt worden maar een drijfmestgift of een kunstmestgift is ook een goede stikstofbron.

Als met drijfmest wordt voorzien in de stikstofgebruiksnorm van een groenbemester (60 kg N per ha voor kleigrond) nemen bladrammenas en gele mosterd circa 100 kg N per ha op bij een geslaagde teelt. Een op tijd gezaaide winterkoolzaad neemt circa 60 kg N per ha op. Van de 100 kg N per ha, die de groenbemers opnemen, gaat weer een groot deel verloren omdat die groenbemers in het najaar worden ondergeploegd op kleigrond. De 60 kg N per ha die winterkoolzaad heeft opgenomen, gaat niet verloren

omdat dit gewas winterhard is. De te verwachten stikstofverliezen na een drijfmestgift zijn met winterkoolzaad kleiner dan met een groenbemester die in het najaar ondergeploegd wordt.

31 augustus 2010

PPO-AGV

Wim Van Dijk

John Verhoeven

Jan Paauw